

Examenbespreking pilot maatschappijwetenschappen

VWO, 25 mei 2016

Aanwezig: 4 docenten, 2 vertegenwoordigers van Cito/CvTE, 1 van SLO, daarnaast de voorzitter en notulist.

Opmerking: **Het antwoordmodel van het CvTE is bindend.**

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel.

Het verslag geeft slechts de discussie weer die gevoerd is over de mogelijke antwoorden.

Algemeen beeld van het examen

- Het examen is te lang – zo wordt door alle docenten benadrukt. De betere leerlingen kunnen er misschien nog 'mee weg', maar een aantal leerlingen moet het afraffelen. Daardoor is er weinig of geen tijd voor reflectie. Dit type vragen vraagt juist om langer nadenken (bijvoorbeeld vraag 1) en meerdere stappen zetten. Leerlingen krijgen op een gegeven moment niet meer de tijd goed om na te denken.
Dit is een aandachtspunt voor CvTE.
- Examen is goed op niveau; niet te moeilijk – zo wordt door meerdere docenten aangegeven; maar toch ook niet te makkelijk.
- Aantal leuke vragen; afwisselende en relevante thema's die wel herkenbaar zijn voor leerlingen; interessante onderwerpen (met name 'Mali' en 'De wankele democratie').
- Enkele docenten vragen zich af: 'misschien wordt de concept context-benadering en het kunnen gebruiken en toepassen van de kernconcepten enigszins een trucje'.
- De leerlingen moeten heel goed lezen; de structuur van een aantal vragen is gelaagd; daarnaast zijn er ook meerdere bronnen bij een opgave.

Bij sommige vragen zijn geen opmerkingen gemaakt of slechts individuele opmerkingen (die niet breder gedeeld zijn). Dan is het vak achter het vraagnummer hieronder leeg.

Opgave 1 De wankele democratie?	
1	Sociale cohesie valt bijvoorbeeld ook binnen het antwoordmodel, mits goed uitgelegd / verantwoord.
2	-
3	Leuke vraag; wellicht wat makkelijk (meer open) omdat ook meerdere kernconcepten hier gekozen kunnen worden.
4	Relatief wat makkelijke vraag; veel leerlingen hebben hier goed geantwoord.
5	-
6	Alternatieve antwoorden zijn hier mogelijk. De redenering moet wel consistent zijn (in overeenstemming met de bronnen).
7	(idem)
8	-
9	Dit is een iets meer complexere vraag met meerdere elementen. De keuze voor de onderzoeksmethode moet wel beredeneerd zijn (zoals het antwoordmodel ook veronderstelt).
Opgave 2 De VN-vredesmissie in Mali	

10	Leerlingen geven hier soms zeer uitgebreide antwoorden; terwijl van ze verwacht wordt dat ze (ook) een beschrijving moeten geven (volgens het antwoordmodel). Dit staat niet expliciet in de vraag.
11	Hier kan ook 'dominee' als rol genoemd worden, mits goed onderbouwd of toegelicht.
12	a. Staatsvorming en (eventueel) sociale cohesie worden genoemd als kernconcepten die ook gekozen kunnen worden.
13	Dit aspect is een detail uit de syllabus; meerdere docenten hebben dit niet behandeld in de lessen.
14	Hier zou in de vraag duidelijk gesteld moeten worden dat de genoemde methode ook beschreven/uitgelegd moet worden. Een aantal leerlingen heeft dit niet gedaan.
15	-
16	Volgens de docenten kunnen de kernconcepten conflict, samenwerking en gezag bij beide antwoorden (a en b) gebruikt worden. Hier moet CvTE uitsluitel over geven, omdat het niet zo in het antwoordmodel staat. Verder zou de cursieve toelichting (dat een tweetal kernconcepten niet gebruikt mogen worden) beter boven de vraag geplaatst kunnen worden. Dit scheidt dan direct duidelijkheid voor de leerling (een lay-out kwestie).
17	-
Opgave 3 Michiel de Ruyter, helden en natievorming	
18	-
19	-
Opgave 4 De ongelijkheid in inkomens en vermogens in de wereld	
20	-
21	Als de leerling bij vraag 20 een fout antwoord geeft (en meritocratie dus als begrip niet kent), dan gaat hij vervolgens bij deze vraag (in ieder geval voor een deel) opnieuw de mist in en scoort hij ook hier niet. Enkele docenten vinden dat 'te zwaar'; desalniettemin conform het antwoordmodel.
22	In het antwoordmodel staat dat leerlingen ook een 'oplossing' moeten noemen voor het dilemma van collectieve actie terwijl dit niet expliciet in de vraag staat. Vrijwel niemand heeft dan ook dat punt gescoord.
23	-
24	-
25	Veel leerlingen halen hier niet de maximale score (max. 3 punten).